

הולך בתום ילך בטח על המכין מצעדי גבר.

עולת ראייה - בא"י, אמ"ה, המכין מצעדי גבר.

נפלאים הם צעדי האדם, פלאי פלאים ישנם במשקל המכוון, שהאדם זקוף הקומה, העומד על בסיס צר ככפות רגליו, יוכל עוד להתנועע חליפות במהירות ככה נפלאה, ולא יפול לארץ, רק השווי הנפלא של המשקל, והכח החיוני הפועל בחכמת אלהים נפלאה בשיטת העצבים, העורקים, המיתרים והגידים, המתיחסים לכל אברי התנועה, הלוקחים חלק במהלך האדם, זהו היסוד המכין את המצעדים ביושר הלכום. המבנה הזה, המלא צדקת מאזנים ושווי נפלא בחומר האדם, בודאי מושפע הוא וגם משפיע, על התכונה הנפשית של האדם, המלאה כחות הפכיים ומתנגדים, ותעודתה הנכונה היא לשקול את מהלכיה, להעמידם על בסיס השווי הצדק והיושר, ואז יאיר אור החיים העדינים בנפש האנושית והחכמה, והאושר הרוחני, תקון המדות ותקון המעשים, תקון הדעות ותקון הרגשות, במדה נכונה, יבאו עמהם, להוליך את האדם בדרך ישרה במהלך חייו בכלל. ועל כל המובנים הללו, בשכלולם ואחודם, הננו מברכים בשמחת נפש למכין מצעדי גבר.

(53) ספר אור המאיר - פרשת צו

ואני אמרתי מה דאיתא אצל שמואל הרמתי (שמואל א ז, יז) ותשובתו הרמתה וכו', על דרך ששמעתי (מובא בדגל מחנה אפרים מסעי) מהבעש"ט שביאר פירושו הכתוב (תהלים לז, כג) מה מצעדי גבר כוננו ודרכו יחפץ, ואמר על אותן האנשים הנוסעים לארץ מרחקים בסחורות וכדומה הרחוקים נדוד, לא מחשבותיו יתברך מחשבותם, המה מדמים בנפשם שכל עצמם עם דרך נסיעתם לארץ מרחקים, בעבור הרבות זהב וכסף חלון סחורתם, ולזה המה מקצים רגליהם, ובאמת הוא יתברך לא כן ידמה, כי אם הוא יודע לתקן עניינו יותר ממנו, ולפעמים יש לו לאדם ככר לחם בארץ מרחקים הנוגע אל בחינתו, והוא צריך לאכול אותו ככר דייקא באותו מקום ובשעה הזאת, או לשתות מלא לוגמיו מים במקום ההוא, ולכוונה הנזכר מצעדי גבר כוננו, להרחיק נדוד כמה מאות פרסאות, בכדי להשלים את נפשו עם זה הככר לחם ושתות מים מעט או הרבה, ולפעמים אפילו אליו לא יגיע, כי אם לאחד ממשרתיו העברים, אם יש לו שם פת לחם וקיתון מים, ולהיות שאין ידו משגת לנהוג נסיעה למקום רחוק כזה, זאת הגורמת רצון לבעליו לנהוג דרך נסיעתו דייקא למקום ההוא, בעבור עבדו למלאות כריסו מלחם המזומן לו שם, ושתות מימיו הנוגעים אליו, כי כן גזרה חכמתו יתברך הצריך להשלמת נפשו לקבץ חלקיו, המה אחת מדרכי אל. לזה רומז הכתוב מה מצעדי גבר כוננו, שנוהג איזה נסיעה למקום רחוק הכל הוא מאתו יתברך, כאשר גזרה חכמתו להשלמת נפשו באחת מסיבותיו יתברך הידועים לו יתברך, והוא האדם לא כן ידמה ולבבו לא כן יחשוב, כי אם ודרכו דייקא יחפץ, לנהוג נסיעות ובסחורה וכדומה, ומאת ה' שכוה לוח לבו:

(89) שפת אמת ספר ויקרא - פרשת בחוקתי - שנת [תרמ"ד]

במד' חשבתי דרכי. בכל יום הייתי מחשב למקום פלוני אני הולך והיו רגלי מביאות אותי לבתי כנסיות כו' דכ' מה מצעדי גבר כו' ודרכו יחפץ. פי' שיש דרכים מיוחדים לאיש ישראל והעובד ה' אשר משתוקק תמיד למצוא הדרכים המיוחדים אליו ינחהו ה' בדרך האמת. כמ"ש והיו רגלי מביאות כו' ע"י זה שבכל יום היה מחשב ומשתוקק למצוא דרך ה'. וז"ש אם בחקותי תלכו שהוא בכח האדם לראות הדרכים והחזיקות שחקה הקב"ה בנפש האדם כמ"ש במד' חוקים שהם חקוקים על היצה"ר כו'. פי' כמו שיש המשכות בהרגשת הנפש לתאות היצר. מכ"ש שנמצא ממש מיוחד דרכים ושערים בנפש האדם מיוחדים להשי"ת. והם רשימות וחקיקות בנפש האדם. אך להוציא מכח אל הפועל הוא בעזר השם ע"י הרצון של האדם והיגיעה בתורה כמ"ש יגעתו ומצאתי תאמין. וז"ש חשבתי דרכי לשון רבים שחישב תמיד למצוא הדרכים המיוחדים אליו. ומרוב המחשבות שהרהר תמיד בהם היה לו סיעתא דשמיא. ואשיבה רגלי כו' הוא תיקון הטבע והרגילות להכניס בהם אור החכמה והדעת. וכאשר חכמים הגידו הרהורי עבירה קשין מעבירה יש לנו ללמוד כי הרהורי מצוה נוחין מהמצוה גופה. שתיקון הנפש תלוי ברוב הרהור ותשוקה לעבודת הבורא ית':